

برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات تولیدی و تولیدمثلی، روند هم‌خونی و اثرات آن بر روی صفات اقتصادی مرغان بومی استان فارس

- علی قاضی‌خانی‌شاد*: گروه علوم دامی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه
- امین منصوری‌زلانی: گروه علوم دامی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

تاریخ دریافت: اسفند ۱۳۹۱ تاریخ پذیرش: آبان ۱۳۹۲

چکیده

در این پژوهش از داده‌های جمع‌آوری شده توسط مرکز اصلاح نژاد مرغ بومی استان فارس در طی سال‌های ۱۳۶۹-۱۳۸۳ و از شجره ۳۰۸۵۵ پرند استفاده گردید. وراثت‌پذیری و همبستگی‌های ژنتیکی و فنوتیپی صفات وزن بدن در ۱۲ هفتگی، تعداد تخم‌مرغ، وزن تخم‌مرغ و سن بلوغ جنسی به وسیله مدل حیوانی چند صفتی و از طریق روش حداکثر درست‌مائی محدود شده با استفاده از نرم‌افزار ASREML برآورد گردید. میزان افت ناشی از هم‌خونی نیز در صفات با قرار دادن ضرایب هم‌خونی افراد در مدل‌های آنالیز محاسبه شد. نتایج نشان داد که میانگین ضریب هم‌خونی کل جمعیت ۰/۰۰۲ درصد بود که در این جمعیت ۱۴ درصد پرندگان هم‌خون بودند که میانگین ضریب هم‌خونی آن‌ها ۰/۰۱۹ درصد بود. با توجه به سطح بسیار پایین هم‌خونی در گله، تأثیر آن بر روی هیچ‌یک از صفات معنی‌دار نبود ($p > 0/05$). ضرایب وراثت‌پذیری صفات وزن بدن در ۱۲ هفتگی، سن بلوغ جنسی، میانگین وزن تخم‌مرغ و تعداد تخم‌مرغ به ترتیب ۰/۰۵۳، ۰/۰۴۷، ۰/۰۵۷ و ۰/۰۲۲ برآورد شد. با توجه به ضریب هم‌خونی پایین، میزان افت هم‌خونی بسیار ناچیز و غیرمعنی‌دار بود. وراثت‌پذیری متوسط و گاه نسبتاً بالای صفات تولیدی و تولیدمثلی مورد مطالعه امکان بهبود این صفات و افزایش میانگین آن‌ها با استفاده از روش‌های مناسب گزینش ژنتیکی را فراهم می‌کند.

کلمات کلیدی: پارامترهای ژنتیکی، ضریب هم‌خونی، وراثت‌پذیری، همبستگی ژنتیکی، مدل حیوانی، مرغ بومی فارس

